Razvoj modela ženskog kostima inspiriranog modnim opusom Christiana Diora

Ana Piplica, Renata Hrženjak*, Ksenija Doležal
Sveučilište u Zagrebu Tekstilno tehnološki fakultet, Zagreb, Hrvatska
*Dopisni autor: renata.hrzenjak@ttf.unizg.hr

Prispjelo: 28. siječnja 2026.
Prihvaćeno: 18. ožujka 2026.
UDK 687.01:687.12

Ovaj je rad licenciran pod licencom
Creative Commons Attribution 4.0 International License

Stručni rad**

Kao jedan od najvažnijih modnih dizajnera 20. stoljeća, Christian Dior i njegov modni opus odabrani su za ovo istraživanje. Tom prilikom razvijen je kroj i model ženskog kostima. Diorova prva kolekcija nazvana "New Look" prikazuje haljine čija je silueta imala oblik krina, cvijeta (corolla line) i oblika broja 8. "The Bar" jakna iz kolekcije postala je jedan od sinonima same kolekcije te je kroz daljnji rad modne kuće često reinterpretirana. Iz tog razloga ženski kostim je inspiriran Diorovom siluetom oblika broja 8 i "The Bar" jaknom. Osmišljeni modeli iz kolekcije prilagođeni su današnjoj modi i vremenu. Kao rezultat istraživanja, u Tehnološkom laboratoriju za procese odjevnih tehnologija, izrađen je jedan model ženskog kostima prema vlastitim mjerama autorice rada (A.P.).

Ključne riječi: *Christian Dior; konstrukcija odjeće; ženski kostim; izrada odjeće*

Professional paper**

Development of a women's costume model inspired by the fashion work of Christian Dior

As one of the most important fashion designers of the 20th century, Christian Dior and his fashion work were selected for this research. For this purpose, the cut and design of a women's costume were developed. Dior's first collection, called the "New Look", featured dresses with silhouettes resembling a lily, a flower (corolla line), and the number 8. "The Bar" jacket from this collection became synonymous with the collection itself and was frequently reinterpreted in the subsequent work of the fashion house. For this reason, the women's costume was inspired by Dior's number 8 silhouette and "The Bar" jacket. The designed models from the collection have been adapted to contemporary fashion and times. As a result of the research, in the Technological Laboratory for Clothing Technology Processes, a model of a women's costume was made according to the author's own measurements (A.P.).

Keywords: *Christian Dior; clothing construction; women's costume; clothing production*

**Izlaganje na 18. znanstveno-stručnom savjetovanju „Tekstilna znanost i gospodarstvo", 27. siječnja 2026., Zagreb, Hrvatska

1. Uvod

Modna kuća Christian Dior, 12. veljače 1947. godine, prezentirala je svoju prvu proljetnu *haute couture* kolekciju koja će obilježiti modu 20. stoljeća. Zanemarujući modu nedavne prošlosti, Dior je stvorio nešto drugačije, dojam mekoće, krhkosti, *la femme fleur* („žena cvijet“), usko pripijene steznike poput pupoljaka koji oblikuju uzak struk i naglašavaju poprsje i bokove te suknju koja se širi poput cvijeta i nadvija se do sredine lista. To je bila moda za nova vremena koja je ublažavala strogost ratnih vremena [1].

Inspirirani Diorovom prvom kolekcijom “New Look“, ali i njegovim ostalim kolekcijama do 1956. godine, u eksperimentalnom dijelu rada prikazani su osmišljeni modeli ženskog kostima. Uz haljine, jedan od najpoznatijih modela iz kolekcije je ”The Bar“ jakna koja je kombinirana s crnom vunenom suknjom kroja punog kruga. Problematika kojom se bavi rad je da dizajnirani modeli, iako su inspirirani Diorom, budu prilagođeni današnjoj modi i vremenu te potrebama žena. To znači da odjeća mora biti udobna, jednostavna za odijevanje te da ne sputava osobu u svakodnevnom kretanju, ali da također odiše elegancijom i ženstvenošću vremena kada je Dior stvarao. Umjesto korzeta, teških podsuknji i raznih punila koje je Dior koristio kako bi dodatno naglasio prirodnu siluetu ženskog tijela, u ovom radu se koriste samo odjevne forme i krojevi pomoću kojih se vizualno stvara silueta po kojoj je Dior prepoznatljiv, a to je tanki struk i naglašeni bokovi. Navedeno je rezultiralo izradom ženskog kostima prema tjelesnim mjerama jedne od autorica rada (A.P.).

2. Teorijski dio

2.1. Modni opus Christiana Diora

Fotografije haljina Christiana Diora koje su nosili savršeno stilizirani i frizirani modeli, dominirale su modnim tiskom [2]. Diorov utjecaj na modu i stil od sredine 20. stoljeća bio je dalekosežan i snažan. Meteorski uspon i međunarodni uspjeh Diora istican je kao uspon feniksa iz pepela ratom razorenog Pariza [2]. Sam Dior, dok je dizajnirao za modnu kuću Roberta Pigueta, kreirao je stilove nježnih oblina s definiranim strukom i širokim suknjama, nagovještavajući izgled koji će njegovo ime učiniti globalno slavnim [1]. Njegov kasniji rad, za Luciena Lelonga, slijedio je slične linije, njegova odjeća ocrtavala je siluetu koja je djelovala mekše i ženstvenije [1]. Diorova silueta je čvrsta, lako se ocrtava, sastoji se od uskog struka i pune suknje, a haljine su bile remek-djela dizajna (sl.1) [1]. Specifičnost svake Diorove kreacije naglašavala je vodeću ulogu francuskog znanja, čak i danas, tehnike kao i majstori koji su izrađivali Diorovu odjeću, mogu se pronaći samo u Francuskoj, u haute couture modnim kućama [1].

Sl.1 Haljina „Junon“ iz *haute couture* kolekcije iz 1949. godine [1]

Neki od njegovih prepoznatljivih elemenata u dizajnu su: provokativne naznake donjeg rublja, *déshabillé*a; spajanje nježne čipke s debljom vunom; korištenje tkanina kao što su flanel i tvid; cvjetni uzorci na haljinama koje kao da rastu oko ženskog tijela.

Boje koje su pripadale njegovoj paleti boja su: geranium crvena, Diorova sretna boja; ružičasta koja ga je podsjećala na vanjštinu kuće iz njegova djetinjstva u rodnom mjestu Granvilleu; i simfonija sivih, tonovi koje je Dior smatrao najelegantnijima u cijeloj modi. Jedna nijansa biserno sive, još je uvijek na zidovima Avenije Montaigne te je postala toliko povezana s kućom da je nazvana “Dior Gray“ [2].

Dior je sam revolucionirao modu sezonu za sezonom četrdesetih i pedesetih godina 20. stoljeća, pretvarajući žene svake dvije godine u različite apstraktne oblike, sl.2 [1].

Sl.2 Dnevna i večernja odjeća, fotografija s desete godišnjice osnutka modne kuće Dior [1]

Diorova kolekcija visoke mode sastojala se od 200-300 novih modela, prikazivao ih je dva puta godišnje, a na svaku kolekciju utrošeno je oko 5000 sati rada [2].

2.2. Kolekcija ”New Look”

Kolekcija je predstavljena na posljednjoj haute couture reviji sezone, novoosnovane kuće Christian Dior. Revija je trajala više od dva sata, a Diorovi modeli su se kretali drugačije, gracioznim hodom, rušeći sve oko sebe s bogato nabranim voluminoznim suknjama dok su koračali na uskoj postavljenoj pisti. Obilje tkanina predstavljalo je odmak od štednje i krpanja odjeće, što je simboliziralo ratne sukobe. Diorov modni trenutak bio je ultimativna savršena moda, savršeno tempirana [1]. “The New York Times“ nazvao je kolekciju mladenačkom i gracioznom, Britanski “Vogue“ pripisao je Dioru zasluge za oživljavanje pomalo dosadne sezone; detaljna i euforična izvješća Carmel Snow za “Harper's Bazaar“ bila su iznimno utjecajna, upravo je ona taj stil nazvala “New Look“ [2]. Genijalnost Diorovog “New Looka“ leži u njegovoj apsolutnoj sigurnosti u ono što predlaže jer, kako Hegel navodi, njegov duh bio je stopljen s duhom njegova vremena [1]. Ono što je Dior učinio, a to je bilo tako novo, ponudio je lijek za ranjeni svijet razoren Drugim svjetskim ratom, brišući još uvijek prisutne strahove i ograničenja. “New Look“ postao je simbol mladosti i budućnosti [3].

Kolekcija se sastojala od dvije glavne siluete: linije *corolle* (corolla, krin), koja je bila plesna, s punom suknjom, visoko profiliranim poprsjem i uskim strukom (sl.3); linija 8 je bila čista i zaobljena, naglašenih grudi, struk je izgledao kao da je izdubljen uz naglašene bokove (sl.4).

Sl.3 Fotografija s modne revije 1947. godine – "New Look" kolekcija [1]

Sl.4 "The Bar" [1]

Linije ove prve proljetne kolekcije bile su tipično ženstvene i osmišljene kako bi laskale ženama koje ju nose. Suknje su bile duže, struk jasno istaknut, jakne često skraćene, a to sve je doprinijelo vitkijoj silueti [1]. Ključne boje opisane su kao mornarsko plava, siva, siva i crna. Svaki je model konstruiran s vrsnim poznavanjem krojenja, kako bi istaknuo ženstvenu figuru. Ključni model kolekcije bio je ”The Bar“, arhitektonsko čudo, izrađeno od tri metra šantung svile u nježnoj nijansi sive slonovače i podstavljeno na bokovima za zaobljeniji, ženstveniji oblik (sl.4). Jakna je kombinirana uz nabranu voluminoznu crnu *corolle* suknju, u vrijeme kada je potrošnja tkanina još uvijek bila ograničena [5].

“The Bar“ je istovremeno predstavnica inkarnacije ženstvenosti i nadmoći visoke mode [1]. Christian Dior jednom je izjavio da mu je želja spasiti žene od prirode; “The Bar“ naglašava prirodu, ali je zatim preuveličava, stvarajući idealiziranu verziju ženskog tijela [2]. Navodno je jakna “The Bar“ dobila ime po baru na Plaza Athénée, koji je Dior često posjećivao. Jakna je bila toliki hit u prodaji da su ju naširoko kopirali i replicirali. Dior je neprestano prerađivao svoj glavni odjevni komad koji je predstavljen u raznim verzijama u gotovo svim od 22 *haute couture* kolekcije koje je dizajnirao do svoje iznenadne smrti 1957. godine [5].

3. Eksperimentalni dio

Prikazana su tri modela ženskog kostima inspirirana modnim opusom Christiana Diora te je odabran jedan model koji je detaljnije obrađen i izrađen. Za odabrani model prikazani su postupci konstruiranja, modeliranja, krojni dijelovi te gotov model.

3.1. Kolekcija modela ženskih kostima

Na sl.5 su prikazane skice tri modela ženskog kostima koji su inspirirani Diorovim "The Bar" kostimom te ostalim kolekcijama. Ono što povezuje modele je to da su kostimi sa suknjom dužine do ispod koljena, naglašenih grudi, s jednorednim kopčanjem, vizualno suženim strukom te jakna s peplumom. Skice prikazuju kostime bočno, sprijeda i straga.

Model 1 ženskog kostima iz kolekcije (sl.5a) odabran je za izradu. Kostim se sastoji od ženske jakne i suknje.

Jakna ima duboki lađa vratni izrez na kojem je široki šal ovratnik. Jakna nema vidljivih rukava, ali ispod ovratnika su kratki raglan rukavi koji će držati jaknu i davati čvrstoću ovratniku. Gornji dio jakne princes kroja pristaje uz tijelo. Kopčanje je jedno-redno sa 4 gumba. Donji dio jakne je peplum suknja do visine bokova, na kojoj je 6 nabora na prednjem i stražnjem dijelu.

Suknja kostima je uska, duljine ispod koljena. Od polovine bedara do poruba na prednjem i stražnjem dijelu se nalaze skriveni godet nabori. Suknja se kopča na bočnom šavu skrivenim zatvaračem.

Na sl.6 prikazana je tkanina koja će se koristiti u izradi modela ženskog kostima. Trgovački naziv ovog materijala je brokat.

Sl.6 Tkanina za izradu modela ženskog kostima [6]

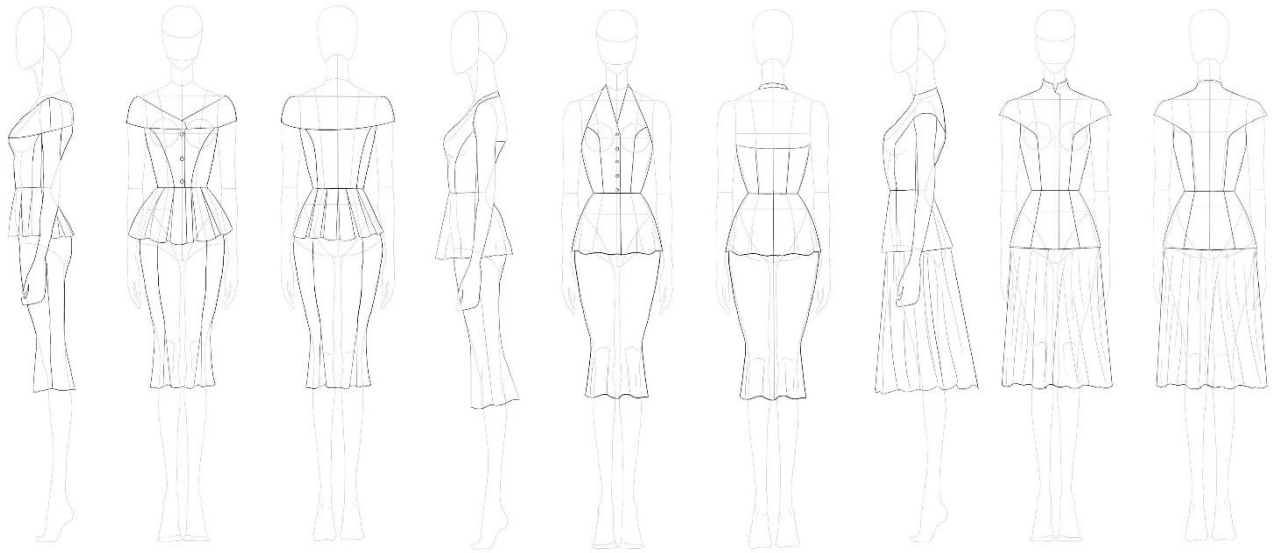
Materijal ima dva lica te će se u izradi modela koristiti obje strane odnosno nalič-je će se koristiti za izradu šal ovratnika.

4. Rezultati i rasprava

4.1. Modeliranje i krojni dijelovi odabranog modela ženskog kostima iz kolekcije

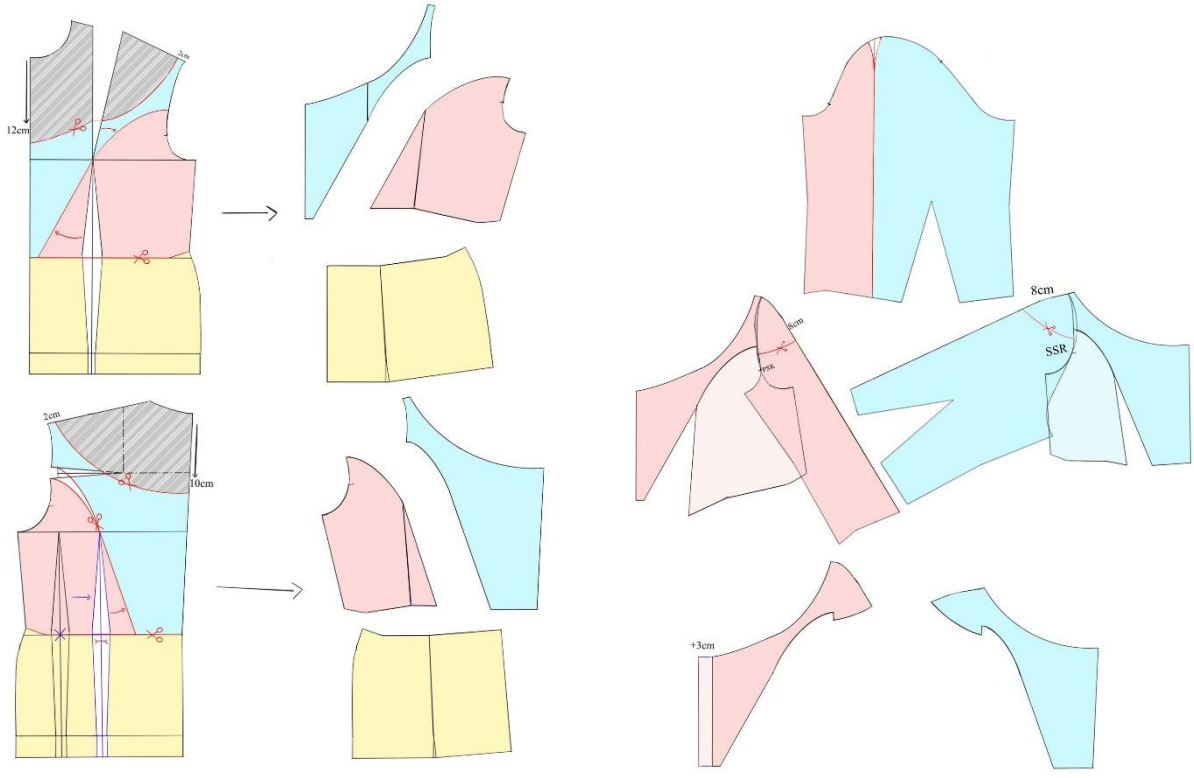
Modeliranje modela jakne prikazano je na sl.7.

Na sl.8 prikazani su krojni dijelovi kostima sa šavnim dodatcima. Na svim krojnim dijelovima dodan je šavni dodatak od 1 cm, osim na porubu i jakne i suknje, gdje je dodano 2 cm [6].

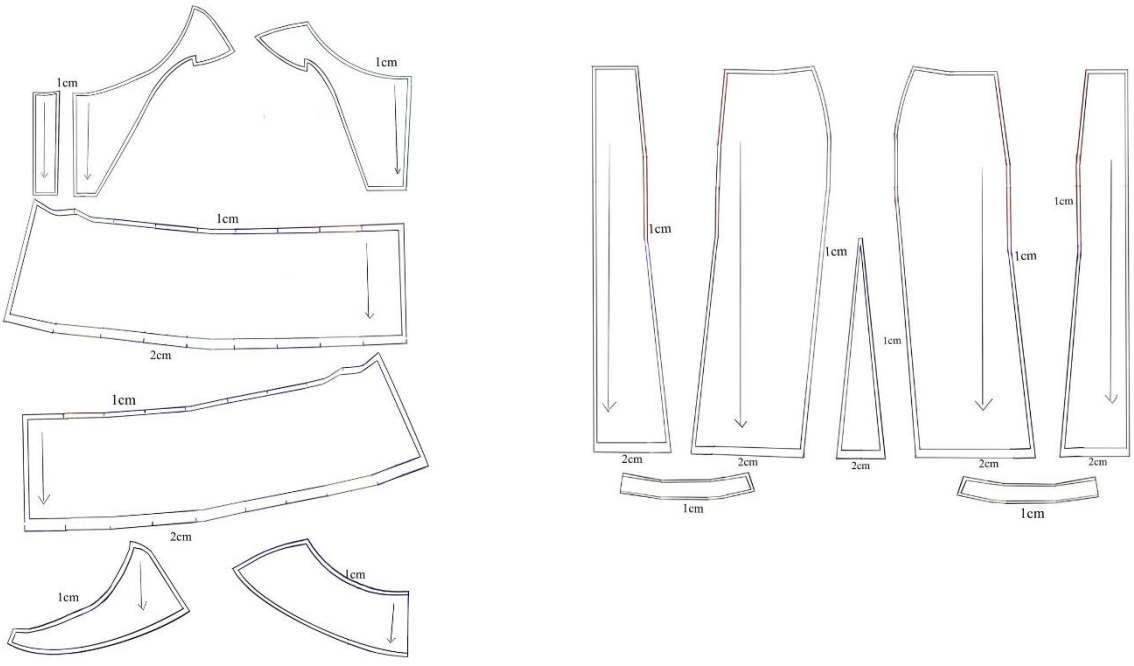
a. b. c.

Sl.5 Skice modela kolekcije ženskog kostima: a. model 1, b. model 2, c. model 3 [6]

a. b.

Sl.7 a. Modeliranje prednjeg i stražnjeg dijela ženske jakne, b. Modeliranje rukava ženske jakne [6]

a. b.

Sl.8 a. Krojni dijelovi ženske jakne sa šavnim dodatcima, b. Krojni dijelovi ženske suknje sa šavnim dodatcima [6]

4.2. Prikaz detalja procesa izrade i gotovog modela ženskog kostima

Model ženskog kostima sastoji se od dva dijela: gornjeg dijela jakne princes kroja s naglašenim peplumom te pripadajuće uske suknje s umetnutim naborima koji osiguravaju udobnost i slobodu kretanja.

Na sl.9a prikazani su detalji ženske jakne i ženske suknje tijekom izrade.

Sl.9b prikazuje finalni izgled ženskog kostima koji prezentira autorica rada.

a. b.

Sl.9 a. Prikaz detalja izrade ženske jakne i suknje, b. Prikaz gotovog modela ženskog kostima [6]

5. Zaključak

U ovom radu obrađen je modni opus Christiana Diora u svrhu inspiracije i realizacije vlastitog modela ženskog kostima. Prilikom istraživanja Diorovog modnog opusa, najviše pažnje posvećeno je njegovoj kolekciji ”New Look” iz 1947. godine, kolekcija koja je obilježila Diorov desetogodišnji rad u istoimenoj modnoj kući, ali i modu općenito. Diorov utjecaj na modu i stil od sredine 20. stoljeća bio je dalekosežan i snažan te je stvorio „novi“ put za modu.

Cilj istraživanja bio je realizirati jedan model ženskog kostima prilagođen današnjem vremenu, ali koji posjeduje značajke i elemente Diorovog dizajna kao dijela proljetne kolekcije. Kako bi se izbjeglo korištenje veće količine materijala i upotreba korzeta, primijenjene su tehnike u izradi krojeva i nabiranja koji vizualno daju X siluetu koju prepoznajemo u Dioro-vim kolekcijama. Model je izrađen u Tehnološkom laboratoriju za procese odjevnih tehnologija Sveučilišta u Zagrebu Tekstilno-tehnološkog fakulteta. Gotovi model ženskog kostima pri tome ističe eleganciju i ženstvenost na sofisticiran i moderan način.

Objava rada proizašla je iz provedbe institucijskog istraživačkog projekta "Razvoj održive odjeće s dodanom vrijednošću", RoDv, TTF-IIP-05, koji financira Europska unija – NextGenerationEU.

Funded by the European Union NextGenerationEU

RoDv

Izjava o korištenju alata UI: Pri izradi rada korišten je alat UI za strukturiranje vlastitog teksta i provjeru pravopisa.

L i t e r a t u r a :

[1] Fury, A.; Sabatini, A. *Dior Catwalk*. Thames & Hudson, London, England, 2017.
[2] Palmer, A. *Dior, A New Look, A New Enterprise (1947-57)*. V&A Publishing, London, England, 2019.
[3] Dior, C. *Dior by Dior*. V&A Publishing, South Kensington, London, England, 2018.
[4] Sowray, B. Christian Dior. *British Vogue.* 2012. Dostupno na: https://www.vogue.co.uk/article/christian-dior Pristupljeno 12/03/2025.

[5] Cardini, T. Dior's Bar Jacket: A Brief History. *Vogue,* 2020, Dostupno na: https://www.vogue.com/article/christian-dior-bar-jacket-a-brief-history, Pristupljeno 15/03/2025.

[6] Piplica, A. *Modni opus Christiana Diora kao izvor inspiracije u razvoju modela ženskog kostima i haljine za djevojčicu*, završni rad, Sveučilište u Zagrebu Tekstilno-tehnološki fakultet, Zagreb, 2024.